

ÅHAGA
2020
17 mars
kl. 19.00

PROGRAM

M. Bruch

Uvertyren till operan Die Loreley

M. Bruch

Violinkonsert nr 1 i g-moll op. 26

I Vorspiel: Allegro moderato

II Adagio

III Finale: Allegro energico

PAUS

F. Mendelssohn-Bartholdy

Symfoni nr 3 i a-moll op. 56

*I Andante con moto - Allegro un poco agitato -
Andante come prima*

II Scherzo. Vivace non troppo

III Adagio cantabile

IV Allegro vivacissimo - Allegro maestoso assai

ANDERS HJORTVALL

VIOLIN

Kvällens solist Anders Hjortvall började sin musikerbana på Borås Musikskola där han som sjuåring tog lektioner för Margaretha Hedlund och antogs som 15-åring vid Göteborgs Musikhögskola. Han har vunnit första pris i Yamaha Music Foundations tävling och i Ljunggrenska tävlingen. Anders är konsertmästare i Malmö Operaorkester.

Anders Hjortvall

JOACHIM GUSTAFSSON

DIRIGENT

Joachim Gustafsson började sin bana som violinist och var förste konsertmästare vid Göteborgsoperan 1994-2004 innan han gick över till att dirigera på heltid. Studier i dirigering ägde rum i Wien för professorerna Otmar Suitner och Karl Österreicher. Numera är han förste gästdirigent i Bogotas Filharmoniska Orkester och ofta gäst vid Göteborgs och Malmö Symfoniorkestrar. Han är även engagerad som operadirigent vid bl.a. Kungliga Operan, Den Jyske Opera, Göteborgsoperan, Malmöoperan, Staatstheater Darmstadt och Theater Ulm. Det Kongelige Danske Musikkonservatorium har anlitat honom som gästprofessor i dirigering.

Han är vår huvuddirigent och konstnärlige rådgivare.

Joachim Gustafsson

PROGRAMBLADET SPONSRAS AV:

W S A
L A W

När Borås Symfoniorkester anordnar en konsert med två av romantikens mest uppskattade kompositörer är förutsättningen för en oslagbar helhetsupplevelse stor. Max Bruch (1838-1920) beundrade och lät sig inspireras av verk av Felix Mendelssohn (1809-1847).

När Bruch som 22-åring gav sig i kast med sin andra opera *Die Lorelei* är det i hög grad Mendelssohns och nationalromantikens stilistik som gäller. Det var Mendelssohn som först hade uppdraget att skriva operan, men den blev oavslutad.

Liksom många andra kompositörer (t.ex. Schumann, Liszt och Alfredo Catalani) blev både Mendelssohn och Bruch fångade av Heinrich Heines dikt från 1824, sägnen som ursprungligen handlar om den vackra jungfrun som sitter på toppen av Loreleyklippan och förblindar skepparen på floden Rhen med sin sång så att han går i kvav.

Kanske känner du igen inledningen till Heines första strof om Loreley:

*"Ich weiß nicht, was soll es bedeuten,
Daß ich so traurig bin,
Ein Märchen aus uralten Zeiten,
Das kommt mir nicht aus dem Sinn..."*

I kväll hör vi **Bruchs** uvertyr till operan *Die Lorelei*, komponerad 1863.

Att Bruch skrev tre violinkonserter är det inte många som tänker på, för det är ju just kvällens *konsert för violin och orkester nr 1* som är mest känd. Själv var han tämligen irriterad på att det bara var den första violinkonserten som oftast blev spelad. "Jag har skrivit två till, och dom är bättre" lär han ha sagt. Den första versionen av detta opus 26 från 1866 blev dessutom med hjälp av dåtidens stjärnviolinist, Joseph Joachim, förbättrad året efter. Konserten är komponerad för violin och symfoniorkester bestående av 2 tvärflöjter, 2 oboer, 2 klarinetter, 2 fagotter, 4 valthorn, 2 trumpet, timpani och stråkar.

Konserten är vacker från början till slut, så vacker att man smälter. Det är bara att luta sig tillbaka och njuta tillsammans med Borås Symfoniorkester och boråsbördige Anders Hjortvall som solist.

Efter paus är det dags för *symfoni nr 3* av **Felix Mendelssohn-Bartholdy**, den så kallade Skotska symfonin, som Mendelssohn skrev efter att ha varit i Skottland år 1829. Där tog han intryck av de typiska skotska tongångarna i dess ursprungliga musikstil och verket tillägnades drottning Viktoria. Symfonin blev färdig först 1842 eftersom Mendelssohn bland annat var upptagen av en resa till Italien där han inspirerades till den italienska symfonin (nr 4). Efter den skrev han också Reformationssymfonin, vilket blev upphovet till en förvillande numrering av symfonierna. Därför är Symfoni nr 3, den skotska, egentligen hans femte symfoni. Till strukturen har den en viss likhet med Haydns symfonier, då det musikaliska förloppet växer fram ur den

landscapsimiterande introduktionen. Satserna övergår direkt i varandra, "utan stämningsmördande pauser" som Mendelssohn skrev.

Formell balans och elegant kontroll kännetecknar Mendelssohns musik, som i mångt och mycket också innebär romantisk subjektivitet och fantasi.

Han var utan tvekan den första som lyfte det fantasifulla i musiken till en estetisk nivå som även tillät orkestern att blomma ut i all sin mystik.

Därtill hade han stor betydelse för tillkomsten av musikkonservatoriet i Leipzig 1843, där han undervisade i komposition tillsammans med Robert Schumann.

Särskilt betydelsefull var hans insats för att väcka liv i Bachs musik som mer eller mindre varit bortgömd efter hans död. Den 11 mars 1829 uppfördes därför Bachs Matteuspassion i Berlin under ledning av den 20-årige initiativtagaren Mendelssohn själv.

Som konstnär hade han många strängar på sin lyra. Förutom rikligt komponerande och musicerande företog han många resor, ofta som dirigent. Han var under sitt korta liv i London inte mindre än 10 gånger och hann där bli själva drottning Victorias favoritkompositör.

Helen Flensburg

KOMMANDE KONSERT

Tisdag 28 april, kl. 19.00

FAVORITI DI VERDI

DIRIGENT

JOACHIM GUSTAFSSON

BORÅS SYMFONISKA KÖR

Sångsolister:

**MASTERSTUDENTERNA I OPERA
FRÅN HÖGSKOLAN
FÖR SCEN OCH MUSIK I GÖTEBORG**